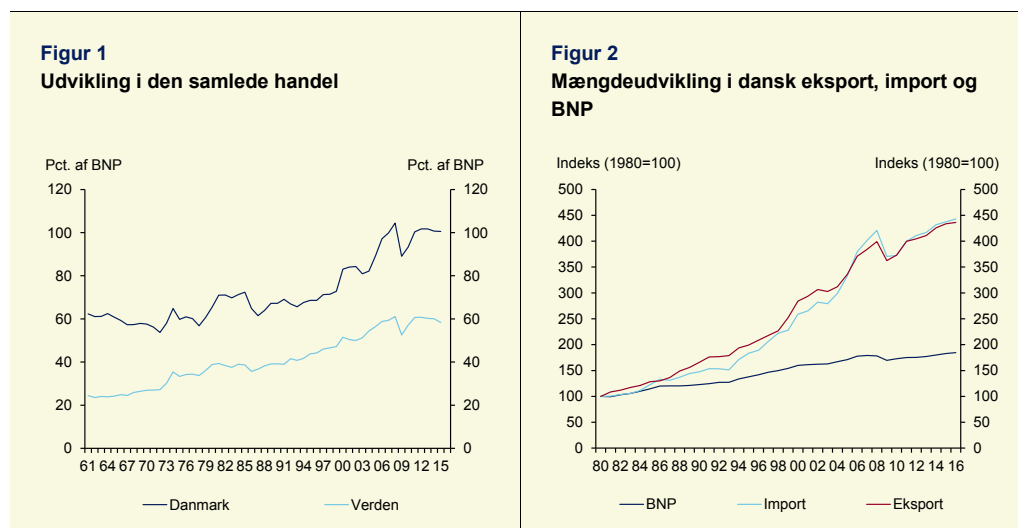


Globalisering er en proces, der indebærer øget samhandel, samarbejde og investeringer på tværs af lande. Der har generelt været en stor stigning i den samlede verdenshandel siden 1960'erne, *jf. figur 1*. Ligeledes er omfanget af investeringer på tværs af landegrænser steget væsentligt i perioden.

Danmark deltager som en lille, åben økonomi i høj grad i den internationale arbejdsdeling. Betydning af globaliseringen har været stigende over tid. Det ses blandt andet ved, at importen og eksporten har været stødt stigende siden 1980'erne – også væsentligt mere end produktionen er steget, *jf. figur 2*. Eksport og import udgjorde samlet ca. 100 pct. af BNP i 2016 sammenholdt med 65 pct. af BNP for 30 år siden (1986). Den stigende handel skal ses i sammenhæng med den løbende liberalisering af international handel, herunder de gennemførte handelsaftaler i WTO samt EU's løbende udvidelse af det indre marked. Hertil kommer faldende transportomkostninger, der har gjort samhandel mere profitabel.

Siden finanskrisen er verdenshandlen stagneret, og der er generel usikkerhed om styrken af den globale vækst og handel fremadrettet. Der er risiko for en international tendens over mod mere protektionistisk og indadvendt politik.



Anm.: I figur 2 er handelsintensiteten opgjort som summen af import og eksport som andel af BNP i 2010-priser.  
Kilde: Verdensbanken, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Danmark har draget betydelige fordele af globaliseringen, såvel som den teknologiske udvikling, der har fundet sted over de seneste årtier. Den øgede internationale samhandel har ført til stigende specialisering, hvor landene hver især producerer det, de er bedst til. Udviklingen er kommet danske forbrugere til gode i form af flere tilgængelige varer til lavere priser. Specialiseringen har også ført til stigende

produktivitet, der har medført højere lønninger. Samlet set har det bidraget til en velstandsstigning for danske borgere.

Den øgede globalisering er ligeledes kommet danske virksomheder til gode. Teknologioverførsler mellem lande har medført en højere produktivitet i virksomhederne. Samtidig har omfanget af investeringer generelt været stigende, hvilket har fået kapitalintensiteten til at stige. Den øgede liberalisering af handel har åbnet nye eksportmarkeder og muligheder for at tilrettelægge produktion og distribution mere effektivt på tværs af grænser. Samtidig har liberaliseringen også udsat danske virksomheder for stigende konkurrence, hvilket har bidraget til yderligere specialisering og større produktivitet i de konkurrenceudsatte erhverv.

Globaliseringen og den øgede specialisering, der følger af den internationale handel, stiller krav om omstilling på arbejdsmarkedet. Denne omstilling har været vellykket i Danmark. Beskæftigelsen ligger på et højt niveau, og er steget markant gennem hen over de seneste årtier. Samtidig er ledigheden nedbragt til omkring 4 pct. af arbejdsstyrken. Udviklingen skyldes i høj grad sunde strukturer på det danske arbejdsmarked, der er kendetegnet ved en høj grad af fleksibilitet. Samtidig har et højt og stigende uddannelsesomfang bidraget til en vellykket omstilling. Lønspredningen mellem uddannelsesgrupper har også været nogenlunde konstant gennem mange år, og der er således ikke tegn på, at nogle grupper er blevet udstødt fra arbejdsmarkedet som følge af globaliseringen.

Globaliseringen indebærer også, at investeringerne i højere grad flytter til de lande, hvor afkastet er størst og stiller krav om, at rammevilkårene for investeringer i Danmark er konkurrencedygtige.

De danske erfaringer viser også, at det ikke er globaliseringen i sig selv, der har været med til at drive fremgangen i beskæftigelsen i Danmark. Det er derimod, at der løbende og i tide er lavet strukturreformer på arbejdsmarkedet, der har øget arbejdsudbuddet og reduceret ledigheden, og dermed skabt grundlaget for at beskæftigelsen har kunnet stige. Danmark ville ikke i det omfang, det har været tilfældet, have draget fordel af globaliseringen, hvis der ikke samtidig løbende var gennemført strukturreformer.